

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ

- 2.1 ความเป็นมาของกรมพลศึกษา
- 2.2 ความเป็นมาของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา
- 2.3 การนิเทศการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และบทบาทหน้าที่
- 2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความเป็นมาของกรมพลศึกษา

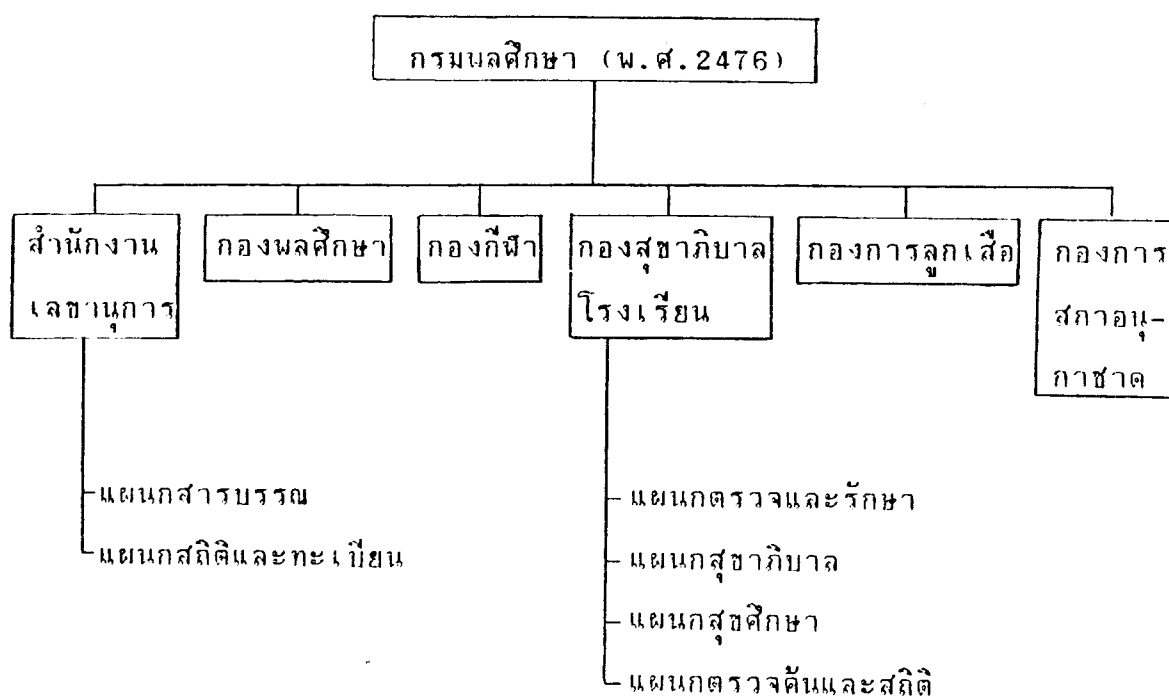
กรมพลศึกษาเป็นส่วนราชการหนึ่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ส่งเสริม และจัดการศึกษาด้านพลศึกษาของชาติ โดยมุ่งที่จะให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เป็นผู้ที่มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การกีฬา การลูกเสือ และยุวกาชาด เป็นสื่อเพื่อให้ประชากรของชาติมีคุณภาพ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความสมัครสมานสามัคคีและมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กรมพลศึกษา, 2527)

กรมพลศึกษา ได้ก่อตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2476 โดยสืบเนื่องจากภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย เมื่อปี พ.ศ. 2475 รัฐบาลได้ประกาศให้มีแผนการศึกษาชาติขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2475 ซึ่งในข้อ 3 ของแผนการศึกษาชาติได้ระบุขอบเขตของการจัดการศึกษาไว้ว่า

"เพื่อความสมบูรณ์แห่งชนชั้นกรรมาการ ให้จัดการศึกษา ทั้ง 3 ส่วน
ด้านพลเกมระดับสูง

- 1) จริยศึกษา อบรมให้มศีลธรรมตั้งงาม
- 2) พุทธิศึกษา ให้มีปัญญาความรู้
- 3) พลศึกษา ฝึกหัดให้เป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์"

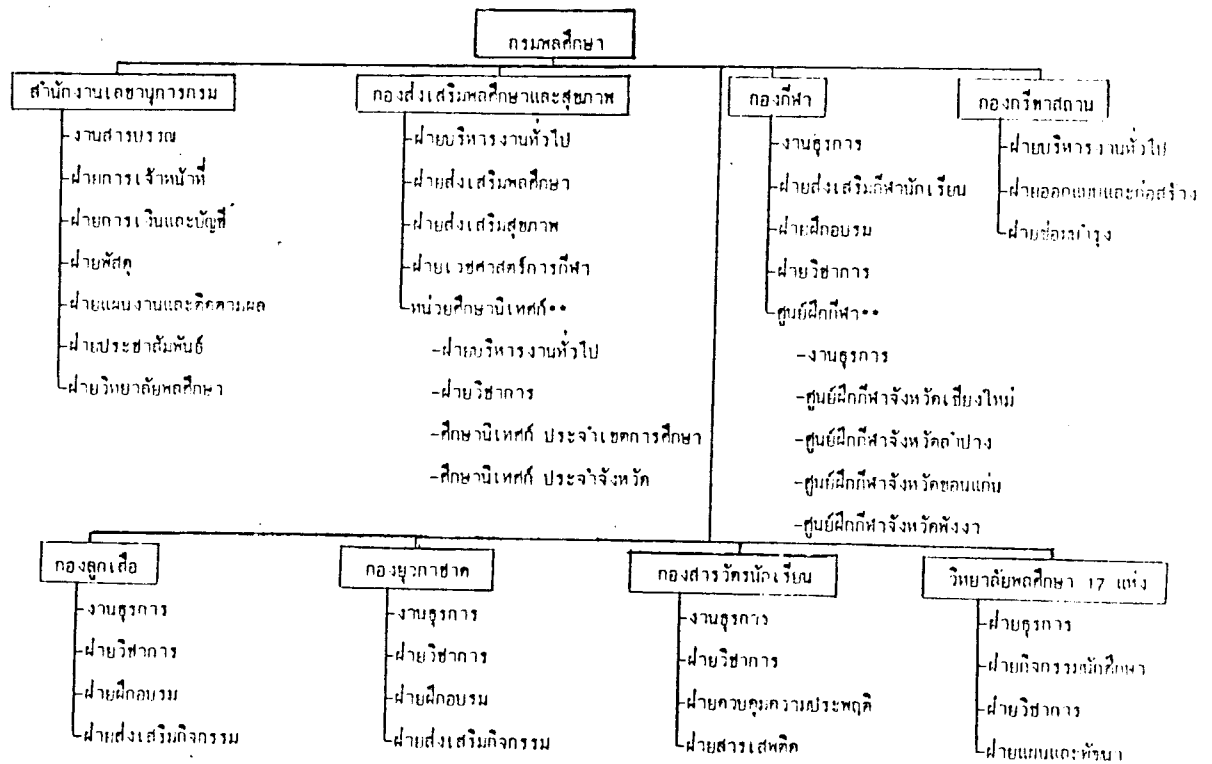
จากแผนการศึกษาดังกล่าว รัฐบาลถือว่าการพลศึกษามีความสำคัญไม่น้อยกว่าการศึกษาด้านอื่น ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2476 จึงได้จัดตั้งกรมพลศึกษาขึ้นเป็นกรม ๆ หนึ่งในกระทรวงธรรมการ (ปัจจุบันคือ กระทรวงศึกษาธิการ) โดยให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการพลศึกษาของชาติ ในครั้งแรกได้แต่งตั้งให้ อำมาตย์เอกพระยาประมวฒวิธานูล (วงศ์ บุญหลง) ปลัดทูลฉลอง (ปัจจุบันคือตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมพลศึกษาและได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานและกรมในกระทรวงธรรมการ พุทธศักราช 2476 ลงวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2476 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 50 หน้า 873 วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2476 โดยมีการแบ่งส่วนราชการ ดังแผนภูมิที่ 1 (หน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา, 2529)

แผนภูมิที่ 1 การแบ่งส่วนราชการกรมพลศึกษา พ.ศ. 2476

ต่อมาในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2477 ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้นาวาโทหลวงศุภชลาศัย (บุ่ง ศุภชลาศัย) รองผู้บัญชาการทหารเรือ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมพลศึกษาคนแรก ซึ่งนับเป็นบิดาของชาวพลศึกษา ท่านได้ประดิษฐ์เครื่องหมายห่วงไขว้สีเขียว สีเหลือง และขาว อันเป็นสัญลักษณ์ของพลศึกษา พุทธิศึกษาและจริยศึกษา ซึ่งมีความหมายว่า องค์ประกอบของการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และได้ใช้เป็นเครื่องหมายของกรมพลศึกษามาจนทุกวันนี้ หลวงศุภชลาศัย ได้ริเริ่มการก่อสร้างกรีฑาสถานแห่งชาติขึ้นที่ตำบลวังใหม่ อำเภอปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2478 (เริ่มก่อสร้างจริงในปี พ.ศ. 2480) และย้ายที่ทำการกรมพลศึกษาจากกระทรวงธรรมการมาตั้งอยู่ที่โรงเรียนพลศึกษากลาง ในบริเวณกรีฑาสถานแห่งชาติ นอกจากนี้ท่านยังได้ประกอบคุณงามความดีไว้แก่กรมพลศึกษาเป็นอย่างมาก จึงได้ใช้นามสกุลของท่านชานนามสนามกีฬา ณ กรีฑาสถานแห่งชาติว่า "ศุภชลาศัย" และถึงแม้ท่านจะสิ้นชีวิตไปแล้วก็ยังสามารถจัดสร้างศาลของท่านขึ้น เพื่อเป็นที่เคารพสักการะไว้ในสนามกีฬาแห่งชาติจนทุกวันนี้ (กรมพลศึกษา, 2532)

หลังจากนั้นมาได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ กรมพลศึกษาขึ้นใหม่หลายต่อหลายครั้ง เช่น ในปี พ.ศ. 2485, พ.ศ. 2496, พ.ศ. 2515 และครั้งสุดท้ายได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2521 ลงวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2521 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 95 ตอนที่ 30 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2521 โดยแบ่งส่วนราชการของกรมพลศึกษาไว้ดังแผนภูมิที่ 2 (หน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา, 2529)

** การปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อ อธิบดีกรมพลศึกษา

แผนภูมิที่ 2 การแบ่งส่วนราชการกรมพลศึกษา พ.ศ. 2521

ในปี พ.ศ. 2530 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศปรับบทบาทหน้าที่ของวิทยาลัยพลศึกษาใหม่ และกรมพลศึกษาได้พิจารณากำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรมพลศึกษาขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้ (กรมพลศึกษา, 2532)

1) ส่งเสริมเผยแพร่วิชาความรู้เกี่ยวกับพลศึกษา สุขศึกษา สวัสดิศึกษา นันทนาการ การกีฬา การลูกเสือและยุวกาชาด แก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน

2) ร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร จัดทำตำรา เอกสาร คู่มือการเรียน การสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือและยุวกาชาด ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

3) ดำเนินการส่งเสริมทางวิชาการเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬา เวชศาสตร์การกีฬา เผยแพร่ สาธิตการฝึกบริหารกาย ค้นคว้าทดลอง ศึกษาวิจัย เพื่อเผยแพร่และพัฒนาด้านสุขภาพ สวัสดิศึกษาและสมรรถภาพทางกายของนักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป

4) ร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการฝึกอบรมและนิเทศครูพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือและยุวกาชาด

5) ดำเนินการจัดและส่งเสริมกีฬาประเภทต่าง ๆ สำหรับนักเรียน นักศึกษาและเยาวชน ทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ รวมทั้งร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ สมาคม และเอกชน ในการส่งเสริมกีฬา

6) ดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้าง และควบคุมดูแลรักษาซ่อมแซมสนามกีฬาแห่งชาติและสนามกีฬาที่อยู่ในความรับผิดชอบ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์การแข่งขันกีฬา ดำเนินการผลิตและแนะนำการทำอุปกรณ์ การสร้างสนามกีฬารวมทั้งร่วมมือประสานงานในการดำเนินการก่อสร้างอาคารสถานที่ อาคารสถานศึกษา สนามกีฬา ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

7) บริหารงานลูกเสือให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และแนวปฏิบัติขององค์การลูกเสือโลก รวมทั้งร่วมมือประสานงานกับกิจการลูกเสือนานาชาติ

8) บริหารงานบุคลากรให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สภาการศึกษา และแนวปฏิบัติของสภานิสิตสภาการศึกษา

9) ควบคุม ดูแล ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ

10) จัดฝึกสอน อบรมกีฬาแก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีศูนย์ฝึกกีฬาและวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ดำเนินการ

11) ผลิตบุคลากรด้านพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ การเสริมสร้างลักษณะนิสัย การพัฒนาบุคลิกภาพ สวัสดิการ สวัสดิภาพ และวิทยาการความปลอดภัย

12) ส่งเสริมวิทยฐานะครูประจำการและบุคลากรทางพลศึกษา ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการสอนและการจัดกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ พลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ ลูกเสือ และยุวกาชาด

13) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยให้มีการวิจัย เผยแพร่ อนุรักษ์ และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในด้านการกีฬา และการละเล่นพื้นเมือง

2.2 ความเป็นมาของหน่วยศึกษานิเทศกรรมพลศึกษา

ในการจัดการศึกษายุคแรก ๆ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น การนิเทศการศึกษาและการบริหารการศึกษายังไม่ได้แยกออกจากกันอย่างเด่นชัด ทั้งบุคลากร วิธีการ และระเบียบเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา จึงปฏิบัติงานทั้งสองด้านควบคู่ไปพร้อม ๆ กัน และการนิเทศการศึกษามีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อตรวจตราการจัดการศึกษาเท่านั้น การนิเทศการศึกษาเริ่มงานจริงจังครั้งแรกเมื่อต้องการปรับปรุงคุณภาพของการมัธยมศึกษา โดยกรมสามัญศึกษาได้จัดให้มีการอบรมศึกษานิเทศก์ขึ้นที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2495 และประกาศตั้งหน่วยศึกษานิเทศก์ประจำกรมสามัญศึกษา ในปี พ.ศ. 2497 การนิเทศ

การศึกษาในระบุนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อ ค้นคว้า อบรม และแนะนำการทำอุปกรณ์ การสอน สาธิตการสอน ทำคู่มือและช่วยเหลือส่วนภูมิภาคมากขึ้น และในปี พ.ศ. 2498 มีการก่อตั้งกรมการฝึกหัดครู โรงเรียนฝึกหัดครูที่เคยสังกัดอยู่ในกรมสามัญ-ศึกษาก็โอนไปขึ้นกับกรมการฝึกหัดครู ศึกษาพิเศษที่เคยช่วยเหลือโรงเรียนฝึกหัดครู ก็ถูกโอนไปสังกัดกรมการฝึกหัดครูด้วย ในเวลาเดียวกันกรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา ก็ได้ตั้งศึกษานิเทศก์ประจำกรมขึ้น และปัจจุบันงานนิเทศการศึกษา ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเป็นปึกแผ่น ขยายงานออกไปอย่างทั่วถึงทั้ง 12 เขตการศึกษา และ ครบทั้ง 73 จังหวัด (চারী, 2521)

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษาตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มาตรา 3 ว่าด้วย "หน่วยงาน ทางการศึกษา" ข้อ (2) ซึ่งบริหารงานภายใต้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา พ.ศ. 2519 และเป็นหน่วยงานหนึ่งของ กรมพลศึกษาที่ทำหน้าที่ในการนิเทศ ประชุม อบรม สัมมนา วิเคราะห์ วิจัยการศึกษา เกี่ยวกับวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กีฬา และกิจกรรม เยาวชน ให้กับครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทุกประเภท ทุกระดับการศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2534)

ในระยะแรก เมื่อปี พ.ศ. 2497 หน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา เป็น เพียงแผนกหนึ่งในกองส่งเสริมพลศึกษา ซึ่งยังไม่มีตำแหน่งศึกษานิเทศก์ จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2506 จึงได้รับการจัดสรรตำแหน่งศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา ระดับชั้นตรี 6 อัตรา และปี พ.ศ. 2507 ในระดับชั้นโทอีก 6 อัตรา ซึ่งกรมพลศึกษาได้พิจารณา จัดส่งไปประจำ ณ สำนักงานศึกษาธิการเขต ทั้ง 12 เขตการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2519 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกระเบียบว่าด้วยหน่วย-ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา พ.ศ. 2519 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ ลงนามในระเบียบนี้เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2519 (สำนักงานเลขาธิการกรม พลศึกษา, 2528) โดยยกฐานะเป็นหน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา แต่สายงาน การบริหารยังขึ้นตรงต่อกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ ซึ่งระเบียบฯ ดังกล่าวได้ กำหนดการบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ไว้ในหมวดสอง

ข้อ 5 หน่วยศึกษานิเทศก์ ประกอบด้วย

- 1) ศึกษาานิเทศก์กรม
- 2) ศึกษาานิเทศก์เขต
- 3) ศึกษาานิเทศก์จังหวัด

กระทั่งในปี พ.ศ. 2521 กรมพลศึกษาได้มีคำสั่ง ลงวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2521 กำหนดให้หน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ ให้ยกฐานะมาเป็นหน่วยงานที่ขึ้นกับอธิบดีกรมพลศึกษาโดยตรงและให้จัดระเบียบการบริหารงาน/โครงการต่าง ๆ ของตนเองโดยไม่ต้องผ่านกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ

ในส่วนของศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา ประจำจังหวัดนั้น ได้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และโครงสร้างตามแผนอัตรากำลัง ระยะที่ 2 (ปี 2531-2533) ดังแผนภูมิที่ 3 (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2533) ดังนี้

1) เป็นผู้แทนกรมพลศึกษาไปปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

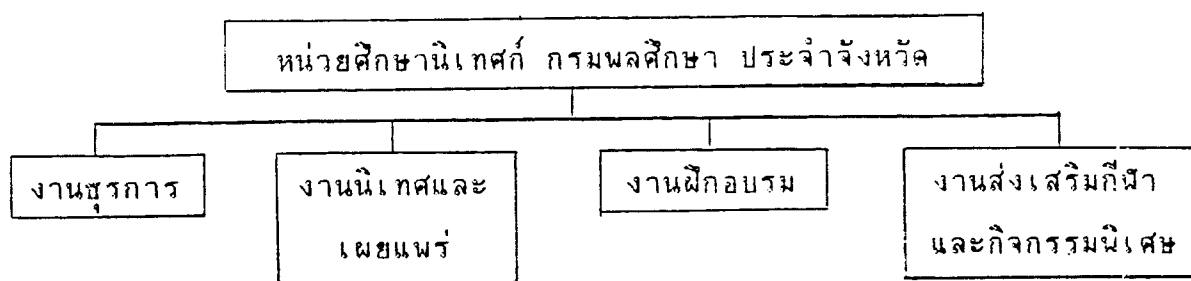
2) นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการและศูนย์ฝึกกีฬาภายในจังหวัดให้ได้มาตรฐาน

3) จัดประชุม อบรม สัมมนา วิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด นันทนาการและกีฬา ในสถานศึกษาทุกสังกัด

4) ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย วิทยาศาสตร์การกีฬา การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการ กีฬา และกิจกรรมเยาวชนและนำไปพัฒนาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

5) จัดทำเอกสาร คู่มือ ตำรา นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการ กีฬาและ กิจกรรมเยาวชน เผยแพร่ให้กับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน

- 6) ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาจังหวัด และโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกรมพลศึกษาตามที่จังหวัดมอบหมาย
- 7) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของกรมพลศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 8) จัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาและส่งเสริมการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพมวลชน
- 9) จัดหาข้อมูลและสถิติทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานของกรมพลศึกษา
- 10) ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ต่อกรมพลศึกษา

แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำจังหวัด
(ปี 2531-2533)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/อำเภอใหม่ ตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 2 (ปี 2533-2535) โดยในส่วนของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้เพิ่มฝ่ายส่งเสริมพลานามัยและกิจการพิเศษขึ้น เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของกรมพลศึกษา ซึ่งศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา ประจำจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติอยู่เดิมทั้งหมด โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ และส่งเสริมสนับสนุนพลานามัยแก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชน การดำเนินงานเกี่ยวกับการกีฬา ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี และ

ลูกเสือชาวบ้าน รวมทั้งทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานกิจการพิเศษ ซึ่งมีลักษณะงานหน้าที่ความรับผิดชอบ และโครงสร้างการบริหารตามแผนภูมิที่ 4 ดังนี้

(กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2533)

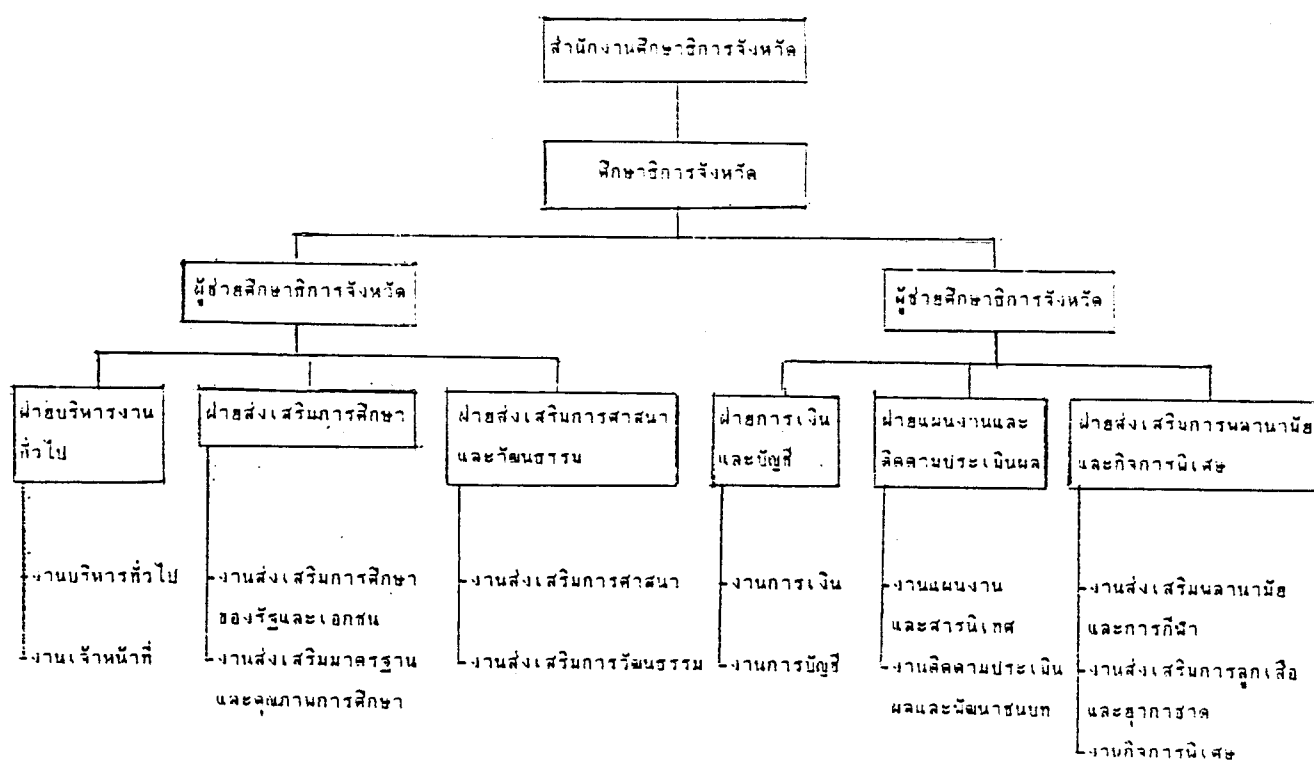
ฝ่ายส่งเสริมพลานามัยและกิจการพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการและส่งเสริมสนับสนุนพลานามัยแก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน การดำเนินงานเกี่ยวกับการกีฬา ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี และลูกเสือชาวบ้าน รวมทั้งทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานกิจการพิเศษ โดยแบ่งการปฏิบัติงานภายในออกเป็น 3 งาน คือ

1. งานส่งเสริมพลานามัยและการกีฬา รับผิดชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับ

- (1) การจัดทำแผนพัฒนากีฬาจังหวัด
- (2) การจัดประชุมคณะกรรมการกีฬาจังหวัด
- (3) การจัดการแข่งขันกีฬาระดับจังหวัด
- (4) การจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษา ประจำปี
- (5) การจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนอายุไม่เกิน 18 ปี
- (6) การแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ
- (7) การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ
- (8) การส่งเสริมการแข่งขันกีฬาของภาคเอกชน
- (9) การฝึกอบรมเยาวชนผู้นำทางกีฬาสู่หมู่บ้านเป้าหมาย
- (10) การจัดและสนับสนุนการฝึกอบรมกรรมการผู้ตัดสินและผู้ฝึกสอนกีฬา
- (11) การดำเนินงานศูนย์ฝึกกีฬาจังหวัด/อำเภอ
- (12) การส่งเสริมการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ
- (13) งานสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน
- (14) การส่งเสริมการบริหารร่างกายเพื่อสุขภาพ
- (15) การรณรงค์เพื่อรักษาความสะอาด
- (16) การรณรงค์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย
- (17) งานคุ้มครองผู้บริโภค
- (18) การส่งเสริมการฝึกกีฬาขั้นพื้นฐาน

- (19) การจัดสร้างสนามกีฬาจังหวัดและอำเภอ
 - (20) การควบคุมดูแลสนามกีฬาจังหวัด
 - (21) การส่งเสริมชมรม สโมสรและสนามกีฬาจังหวัด
 - (22) การเดิน-วิ่งการกุศล
- 2) งานส่งเสริมการลูกเสือและยุวกาชาด รับผิดชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
- (1) การประชุมคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด
 - (2) การจัดทำรายงานประจำปีกิจการลูกเสือ-เนตรนารี
 - (3) การปรับปรุงและพัฒนาค่ายลูกเสือ
 - (4) การจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือ เนตรนารี
 - (5) การแต่งตั้งกลุ่มและกองลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ
กรรมการพิเศษ
 - (6) การจัดทำทะเบียนต่าง ๆ เกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี
 - (7) การสอนวิชาพิเศษลูกเสือ เนตรนารี
 - (8) การจัดหารายได้สนับสนุนกิจการลูกเสือ เนตรนารี
และยุวกาชาด
 - (9) การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และเนตรนารี
 - (10) การส่งเสริมชมรม สโมสร สมาคมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
 - (11) การจัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และเนตรนารี
 - (12) การจัดฝึกอบรมนายหมู่ลูกเสือ
 - (13) การจัดงานชุมนุมและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ (วันคล้าย
วันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ และวันถวายราชสดุดี)
 - (14) การจัดงานชุมนุมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เนตรนารี
 - (15) การขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
 - (16) การขอพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี
 - (17) การขอเข็มลูกเสือสมนาคุณ
 - (18) การบริหารกิจการชมรมลูกเสือชาวบ้าน
 - (19) การจัดทำทะเบียนและสำมะโนประชากรลูกเสือชาวบ้าน

- (20) การประชุมสัมมนาผู้นำลูกเสือชาวบ้าน
 - (21) การคัดเลือกผู้บริหารลูกเสือชาวบ้านดีเด่น
 - (22) การจัดฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน
 - (23) การจัดกิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน
 - (24) การประชุมคณะกรรมการยุวกาชาดจังหวัด
 - (25) การจัดทำรายงานยุวกาชาดประจำปี
 - (26) การจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดโรงเรียน และการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชา
ยุวกาชาด
 - (27) การจัดงานชุมนุมยุวกาชาด
 - (28) การจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์
 - (29) การขอเหรียญกาชาดสมนาคุณ
 - (30) การขอเหรียญผู้บำเพ็ญประโยชน์
 - (31) การขอเหรียญกาชาดสรรเสริญ
- 3) งานกิจกรรมพิเศษ รับผิดชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
- (1) การประชุมอบรมโครงการศึกษาเพื่อความมั่นคง
 - (2) การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
 - (3) การป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา
 - (4) โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อปป.ศช.)
 - (5) งานการศึกษาชาวเขาและชนกลุ่มน้อย
 - (6) งานสารวัตรนักเรียน
 - (7) งานโครงการพระราชดำริ
 - (8) งานโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง
 - (9) งานวันเด็กแห่งชาติ
 - (10) งานโครงการปลูกต้นไม้และปลูกป่า
 - (11) งานโครงการอื่น ๆ ที่กระทรวง และจังหวัดมอบหมาย

แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 2 (ปี 2533-2535)

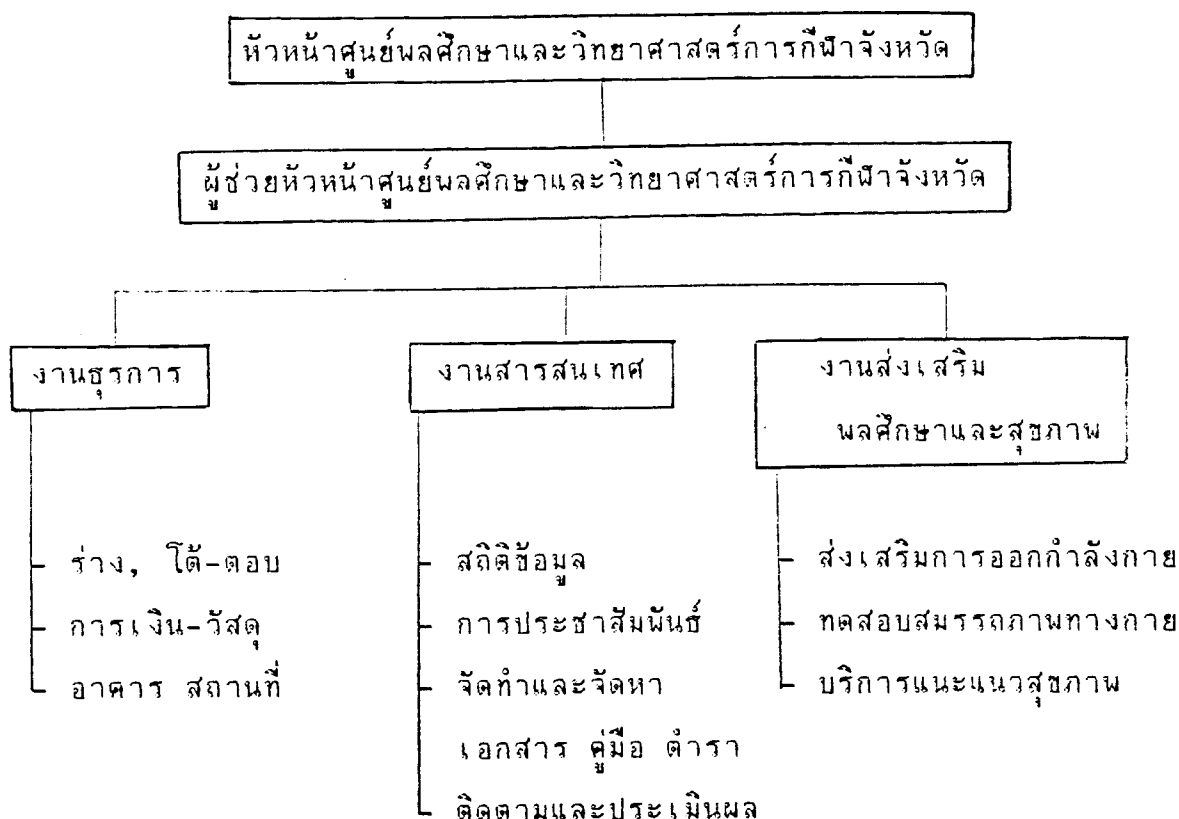
ในปี พ.ศ. 2534 หลังจากที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้รับการอนุมัติโครงสร้างและแผนอัตราค่าจ้าง 3 ปี รอบที่ 2 (ปี 2533-2535) แล้ว กรมพลศึกษา จึงได้พิจารณาดำเนินการมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนกรมพลศึกษาประจำจังหวัด ตามหนังสือ กรมพลศึกษา ที่ ศธ 0501/13970 ลงวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2534 โดย กำหนดหน้าที่ 3 ประการ คือ

- 1) จัดทำและประสานแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณที่กรมพลศึกษา ได้จัดสรรให้จังหวัด
- 2) ติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี
- 3) เป็นผู้ปฏิบัติและดำเนินการโครงการต่าง ๆ ที่กรมพลศึกษามอบหมายเป็นรายกรณี

จากนั้นกรมพลศึกษาได้ประกาศจัดตั้งศูนย์พลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา ประจำจังหวัดขึ้น เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2534 โดยกำหนดให้ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำจังหวัด เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบ ตามโครงสร้างดังแผนภูมิที่ 5 คือ (กรมพลศึกษา, 2534)

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบศูนย์พลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา

- 1) ดำเนินงานส่งเสริมการพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬาให้แก่ นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชนในเขตจังหวัดที่รับผิดชอบ
- 2) ดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน ได้มีความรู้ในการระมัดระวังดูแลสุขภาพ พลานามัยตนเองและผู้อื่น
- 3) ดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน ตระหนักในความสำคัญและรู้จักป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
- 4) ดำเนินการฝึกสอนกีฬาขั้นพื้นฐานให้แก่ นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
- 5) ปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

แผนภูมิที่ 5 โครงสร้างศูนย์ผลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬาจังหวัด ปี 2534

ต่อมากรมผลศึกษา นิยามเห็นว่า ขอบข่ายงานที่มอบหมายให้ศึกษา-
นิเทศก์ กรมผลศึกษา ประจำจังหวัด ปฏิบัติยังไม่ชัดเจน จึงได้พิจารณาปรับปรุงและ
สั่งการตามหนังสือกรมผลศึกษา ที่ ศช 0502/2439 ลงวันที่ 27 มกราคม
พ.ศ. 2535 ให้ศึกษานิเทศก์กรมผลศึกษา ประจำจังหวัดปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ดำเนินการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับวิชาผลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ
และยุวกาชาดในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัด
- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์ผลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา ประจำ-
จังหวัด
- 3) ดำเนินการติดตามผลการออกกำลังกายของนักเรียนตามมติคณะ-
รัฐมนตรี

4) ติดตามผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของกรมพลศึกษาที่มอบหมายให้กับจังหวัด

5) ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนกีฬาเข้าเรียนในโรงเรียนกีฬา

6) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่กรมฯ มอบหมายเป็นรายการพิเศษ

ซึ่งขอบข่ายงานดังกล่าว เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษาที่เกี่ยวข้องปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันนี้

2.3 การนิเทศการศึกษา ศึกษาพิเศษ และบทบาทหน้าที่

1) การนิเทศการศึกษา

ได้มีผู้เชี่ยวชาญและนักการศึกษาทางการนิเทศหลายท่าน ทั้งในและต่างประเทศ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กมล (2514) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษาคือแผนงานที่จัดขึ้นเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษามีหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำและเป็นที่ปรึกษาของครูในการจัดโรงเรียน และปรับปรุงวิธีสอนต่าง ๆ การนิเทศการศึกษา เป็นบริการทางด้านวิชาการให้แก่ครู

กัญญา (2514) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งต้องการความชำนาญ ความอดทน และความพากเพียรเป็นอย่างยิ่ง และเน้นให้ชัดอีกว่า ศึกษาพิเศษจะทำงานอย่างได้ผลดี ถ้าเป็นคนที่นิเทศการศึกษามีพื้นฐานกว้างขวางลึกซึ้ง และมีปรัชญาประจำตัวตัวเองว่า ศึกษาพิเศษ คือ ผู้ให้บริการ ศึกษาพิเศษก็มีผู้บังคับบัญชา

สาย (2524) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามอย่างหนึ่งในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และให้ก้าวหน้าเป็นปัจจุบันเสมอ

ชาญชัย (2525) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำชี้ช่องทางแก่ครูและนักเรียน เพื่อปรับปรุงตัวครูและนักเรียน ตลอดจนสภาพการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

นิพนธ์ (2528) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือ ความพยายามของบุคลากรทางการศึกษาที่จัดทำกิจกรรม และให้บริการกับผู้บริหารและครูในทางตรงและทางอ้อม ที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

สังัด (2529) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงในการเรียนของนักเรียน

Briggs และ Justman (1952) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การประสานงานของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อกระตุ้นให้กำลังใจ และชี้ทางให้ครูเจริญงอกงามในวิชาชีพ

Good (1973) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ในการแนะนำครู

Wiles (1973) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือ กิจกรรมที่จัดบริการเพื่อช่วยครูที่ทำงานให้ดีขึ้น

Cogan (1973) ให้ทรรศนะถึงความหมายของการนิเทศการศึกษาว่าเป็นการดำเนินงานการนิเทศที่ปฏิบัตินอกห้องเรียน ดังนั้น การนิเทศการศึกษาจึงระบุถึงงานต่าง ๆ เช่น การเรียน การแก้ไขหลักสูตร การเตรียมการพัฒนากระบวนการ และเครื่องมือสำหรับรายงานการเรียนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และความเกี่ยวข้องกว้าง ๆ เช่น การวัดผลและประเมินผลของโปรแกรมการศึกษาทั้งหมดในโรงเรียน

Glickman (1981) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นความคิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของงาน (tasks) และพันธกิจ (functions) ที่เกี่ยวข้อง และช่วยปรับปรุงการเรียนการสอน

ซึ่งจากความหมายของการนิเทศการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาคือ กระบวนการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และมีความก้าวหน้าทั้งปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา และสภาพสังคมในปัจจุบัน

2) ศึกษาพิเศษ

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า "ศึกษาพิเศษ" หรือ "ผู้ให้การนิเทศ" ไว้ดังนี้

ภิญโญ (2519) ศึกษาพิเศษคือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการของผู้บริหาร การศึกษา และเป็นผู้ให้บริการแก่ครู

Briggs และ Justman (1952) กล่าวว่า ศึกษาพิเศษ คือ ผู้นำทางการศึกษาที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกับครู ภาวะผู้นำจะทำให้ครูยอมรับจุดมุ่งหมาย และให้ความร่วมมือในการนิเทศการศึกษา

Adam และ Dickey (1953) กล่าวว่า ศึกษาพิเศษคือ บุคคลที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

Lucio และ McNeil (1962) กล่าวว่า ศึกษาพิเศษ คือ ผู้นำที่จะต้องมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ เข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษาและวิชาต่าง ๆ กับจะต้องมีความสามารถในการที่ช่วยให้ครูมองเห็น รับรู้ และสามารถปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายนั้นได้

ซึ่งจากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ศึกษาพิเศษคือ บุคคลผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับครู เป็นผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้ความร่วมมือกับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) บทบาทหน้าที่ของศึกษาพิเศษ

ได้มีนักการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบด้านการศึกษา กำหนดบทบาทและหน้าที่ของศึกษาพิเศษไว้ดังนี้

บุญเหลือ (2514) กล่าวว่า หน้าที่ของศึกษาพิเศษ คือ คอยดูแลไม่ให้ครูล้าสมัยด้วยการจัดประชุมหรือสัมมนา ผลิตเอกสาร วารสาร ตรวจเยี่ยมโรงเรียน และช่วยกระตุ้นให้สมาคมครู มีการเคลื่อนไหวทางวิชาการต่าง ๆ ตลอดเวลา

กพ
LB
W 642
No. 2

หอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ท 54208

25

กรมสามัญศึกษา (2519) กำหนดหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ไว้

10 ประการ คือ

- 1) นิเทศการสอนและการบริหารงานวิชาการ หรือเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการในสถานศึกษาที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ
- 2) ตรวจสอบและควบคุมสถานศึกษาในฐานะพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายระบุไว้
- 3) ศึกษา ทดลอง วิจัย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนงานด้านวิชาการ ตลอดจนการบริหารการศึกษา
- 4) พิจารณาและพัฒนาหลักสูตร แบบเรียน แผนการสอน หรือแนวการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน
- 5) จัดทำคู่มือ เอกสารทางวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน
- 6) ปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน และการบริหารการศึกษาโดยนวัตกรรมการศึกษาต่าง ๆ
- 7) จัดประชุมอบรม สัมมนา ครู อาจารย์ หรือผู้บริหารการศึกษา เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ
- 8) ประเมินผลงานทางวิชาการ
- 9) เสนอแนะและให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่กรม
- 10) งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

หน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา (2532) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา พ.ศ. 2519 ได้กำหนดหน้าที่ของศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา ไว้ 10 ข้อคือ

- 1) นิเทศอบรมตรวจสอบและติดตามผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรหมวดวิชาพลานามัย ลูกเสือ อนุชาชาด นันทนาการ กีฬาและกิจกรรมเยาวชน ในโรงเรียนทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา ตลอดจนโครงการของชุมชน สถาบัน และหน่วยงานอื่น

2) ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยปัญหาการศึกษา การเรียนการสอน หมวดวิชาสามัญ ลูกเสือ อนุชาชาด นันทนาการ กีฬาและกิจกรรมเยาวชนใน โรงเรียนทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา

3) ดำเนินการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน หมวดวิชาสามัญ ลูกเสือ อนุชาชาด นันทนาการ กีฬาและกิจกรรมเยาวชนทุกระดับการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามนโยบายและเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ

4) จัดทำคู่มือครู เอกสารวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน

5) จัดประชุมอบรม สัมมนา ครู อาจารย์ หรือผู้บริหารการศึกษา เพื่อส่งเสริมงานทางวิชาการ

6) ดำเนินงานร่วมกับกรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมอาชีวศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรทุกระดับ รวมทั้ง การศึกษาพิเศษและการศึกษาผู้ใหญ่

7) ปฏิบัติงานตามโครงการหรืองานต่าง ๆ ของกระทรวง กรม และ กองต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ

8) ประสานงานระหว่างศึกษานิเทศก์ทุกฝ่าย ทุกหน่วยงาน เพื่อพัฒนา งานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ อนุชาชาด นันทนาการ กิจกรรมกีฬาและเยาวชนในโรงเรียนทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา

9) เสนอแนะและให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่กรมพลศึกษา

10) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมายหรือปฏิบัติงานเฉพาะกิจ ที่ได้รับมอบหมายเป็นครั้งคราว หรือเป็นกรณีพิเศษ

และจากระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ยังได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง เขตการศึกษา และจังหวัด ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ส่วนกลาง

- 1) จัดทำ พิจารณา และพัฒนาหลักสูตรแบบเรียน หนังสือประกอบการเรียน แผนการสอน หรือแนวการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน
- 2) จัดทำคู่มือ เอกสารวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน
- 3) นิเทศการสอนและการบริหารงานวิชาการ หรือเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการในสถานศึกษาที่อยู่ในขอบเขตและความรับผิดชอบ
- 4) ดำเนินการจัดกิจกรรมกีฬากีฬาและกิจกรรมเยาวชน ตามที่กรมพลศึกษา

มอบหมาย

- 5) ศึกษาทดลองวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน งานด้านวิชาการ ตลอดจนการบริหารการศึกษา
- 6) จัดประชุมอบรมสัมมนาครู อาจารย์ หรือผู้บริหารการศึกษา เพื่อช่วยส่งเสริมงานทางวิชาการ
- 7) ปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพของการเรียนการสอนและการบริหารการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ
- 8) ประเมินหลักสูตร ตามระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องในแต่ละสังกัด
- 9) ประเมินผลงานในด้านวิชาการของกรม เพื่อเป็นแนวทางในการ

ปรับปรุง

บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำเขตการศึกษา

- 1) รับนโยบายจากกรมและหน่วยศึกษานิเทศก์ส่วนกลางไปปฏิบัติ และปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
- 2) นิเทศตรวจสอบและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กีฬา และกิจกรรมเยาวชนภายในเขตการศึกษา
- 3) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด นันทนาการ กีฬา และกิจกรรมเยาวชน รวบรวมจัดทำข้อเสนอแนะต่อกรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในเขตการศึกษาเพื่อแก้ไขต่อไป

4) วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์ นันทนาการ กีฬา และกิจกรรมเยาวชนเพื่อนำไปพัฒนาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

5) จัดทำเอกสาร คู่มือ ตำรา วิชาการ เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์ นันทนาการ กีฬา และกิจกรรมเยาวชน เผยแพร่ให้กับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตร

6) ปฏิบัติงานหรือโครงการต่าง ๆ ที่กระทรวง ทบวง กรม กอง และเขตการศึกษา มอบหมายให้ปฏิบัติเกี่ยวกับงานพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ งานพัฒนาคุณภาพชีวิต ทางด้านสุขภาพ อนามัยของเยาวชนและประชาชนโดยทั่วไป

7) ประสานงานให้คำแนะนำช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือกับศึกษา-นิเทศก์ส่วนกลาง จังหวัด วิทยาลัยพลศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามโครงการให้บรรลุเป้าหมาย

8) จัดการแข่งขันกีฬาและพัฒนากีฬาร่างกายเพื่อสุขภาพของมวลชนตามที่กระทรวง ทบวง กรม กอง และเขตการศึกษา มอบหมาย

9) ติดตามประเมินผล สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ต่อกรมพลศึกษา

บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษาประจำจังหวัด

1) เป็นผู้แทนกรมพลศึกษาไปปฏิบัติหน้าที่ เพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

2) นิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์ นันทนาการ และศูนย์ฝึกกีฬาภายในจังหวัดให้ได้มาตรฐาน

3) จัดประชุม อบรม สัมมนา วิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด นันทนาการและกีฬา ในสถานศึกษาทุกสังกัด

4) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย วิทยาศาสตร์การกีฬา การเรียน การสอน วิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการ กีฬา และกิจกรรมเยาวชน และนำไปพัฒนาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

5) จัดทำเอกสาร คู่มือ ตำรา นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการ กีฬา และกิจกรรมเยาวชน เผยแพร่ให้ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียน การสอน

6) ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาจังหวัด และโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ กรมพลศึกษาตามที่จังหวัดมอบหมาย

7) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของกรมพลศึกษา และ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

8) จัดและดำเนินการแข่งขันกีฬา และส่งเสริมการออกกำลังกาย เพื่อ สุขภาพมวลชน

9) จัดทำข้อมูลและสถิติทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานของกรมพลศึกษา

10) ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ต่อกรมพลศึกษา

Gwynn (1961) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ว่ามีความรับผิดชอบ ที่ถือเป็นหลักสำคัญ 3 ประการคือ

1) ความรับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือครูเป็นรายบุคคล

2) ความรับผิดชอบในด้านการประชาสัมพันธ์และช่วยบริการด้านการสอน ของครูให้เป็นไปอย่างได้ผลที่สุด

3) ความรับผิดชอบในฐานะ วิทยาการของศึกษาธิการ และผู้บริหารการ- ศึกษาในระดับอื่น ๆ และทำหน้าที่อบรมครูประจำการ เผยแพร่โครงการการศึกษา ให้แก่ครูและประชาชนได้ทราบทั่วกัน

Harris (1975) กล่าวถึง หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ไว้ดังนี้คือ พัฒนาหลักสูตร จัดทำโครงการสอนเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ จัดแบ่งกลุ่มนักเรียน และวางแผนการสอนให้ครูได้ทำการสอนตามความรู้ความสามารถ อำนวยความสะดวกให้แก่ครูในเรื่องการเรียนการสอน จัดวัสดุการเรียนการสอนโดยเลือกแยกแยะ ฝึกอบรมครูประจำการเพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลกว่าเดิม จัดประชุมนิเทศครูใหม่เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ให้บริการพิเศษทางด้านอื่น ๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนการสอน ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางด้านการเรียนการสอน ประเมินผลการเรียนการสอน

จากบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ที่มีทั้งนักการศึกษาและหลายหน่วยงาน กล่าวมาแล้วนั้น อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ศึกษานิเทศก์มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ จัดอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการแก่ครู เพื่อพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนและการบริหารการศึกษา โดยใช้มาตรการทางการศึกษา ให้บังเกิดผลดียิ่งขึ้น

2.4 ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มณูญ (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด สังกัดแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์ ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด จำนวน 354 คน ผลการวิจัยพบว่า "องค์ประกอบที่ทำให้ศึกษานิเทศก์ไม่พอใจในการปฏิบัติงานได้แก่ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ความก้าวหน้าและความมั่นคงของงาน การบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์และจากการเปรียบเทียบความพอใจในการปฏิบัติงานของกลุ่มศึกษานิเทศก์ที่มีเวลาในการทำงานเป็นศึกษานิเทศก์แตกต่างกัน พบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีเวลาเป็นศึกษานิเทศก์ไม่ถึง 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ"

วิจิตร (2520) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด โดยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังศึกษาธิการเขต ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษานิเทศก์ ครู จำนวน 643 คน ใช้

เครื่องมือวัดคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า "ศึกษานิเทศก์ที่มีเวลา
รับราชการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระหว่าง 5 ปี และต่ำกว่ากับมากกว่า 5 ปี
มีคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน"

ชัยวัฒน์ (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์
ในเขตการศึกษา 11 โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มศึกษาธิการจังหวัด ได้แก่
ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
จำนวน 15 คน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวด
การศึกษา จำนวน 55 คน ศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 42 คน ครูใหญ่และครู
จำนวน 216 คน ผลการวิจัยพบว่า "ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์
ที่สำคัญได้แก่ ปัญหาจำนวนศึกษานิเทศก์ต่อครูต่อโรงเรียนไม่ได้สัดส่วนกัน งบประมาณ
มีน้อย อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการนิเทศการศึกษาไม่พอ หน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์ กำหนดไว้กว้างยากต่อการปฏิบัติ ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
โรงเรียนที่จะไปนิเทศอยู่ห่างไกล"

โสภณ (2521) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
ของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด โดยส่งแบบสอบถามให้กับศึกษานิเทศก์
ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 319 คน ผลการวิจัย พบว่า
"การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์โดยส่วนรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ศึกษานิเทศก์ที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่างกันจะประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน
น้อยกว่าศึกษานิเทศก์ที่ไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน สำหรับศึกษานิเทศก์ที่มีประสบ-
การณ์ในการทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์น้อยกว่า 10 ปี มีแนวโน้มที่มีปัญหาใน
การปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยส่วนรวม มากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการ
ทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 10 ปี ขึ้นไป นอกจากนี้ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นถึง
ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ว่างานที่ปฏิบัติแล้ว มีปัญหามากที่สุด
ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณในการประชุม อบรม สัมมนาครู ขาดแรงจูงใจในการ
ดำเนินงานด้านการจัดทำคู่มือครู เอกสารทางวิชาการ และอุปกรณ์การสอน ปัญหา
รองลงมา ได้แก่ ขาดคู่มือ เอกสารในการดำเนินงานด้านศึกษา ทดลอง วิจัย

ขาดแคลนเครื่องมือในการประเมินผลงานทางด้านวิชาการและปัญหาน้อยที่สุด ได้แก่ ความเชื่อถือของครูที่มีต่อศึกษานิเทศก์น้อย ขาดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาในด้านการค้นคว้าวิทยาการใหม่ ๆ"

เสกสรร (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สาขาวิชาพลศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังพลศึกษานิเทศก์ รวม 58 คน ผู้บริหารและครูพลศึกษา กลุ่มละ 72 คน ซึ่งส่งจากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดต่าง ๆ จังหวัดละ 1 โรงเรียน ได้รับคืนมาคิดเป็น ร้อยละ 84.72 ผลปรากฏว่า "คุณลักษณะที่สำคัญของพลศึกษานิเทศก์ ควรเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความศรัทธาในวิชาชั้น เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ และชอบทำงานของตนเอง บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผนการสอนร่วมกับครู ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอน จัดอบรมเผยแพร่ผลการค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ วางนโยบายเกี่ยวกับหลักสูตรและโครงการสอน ประมวลการสอน ช่วยสาธิตเทคนิควิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอน จัดทำหนังสืออ่านประกอบการเรียน รับผิดชอบในการประเมินผลและวัดผลทางพลศึกษา จัดทำข้อสอบมาตรฐาน จัดประชุมสัมมนาในด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาพลศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประดิษฐ์ บำรุงรักษา ซ่อมแซม อุปกรณ์ และเสนอแนะอุปกรณ์กีฬาสำหรับโรงเรียนที่ควรจัดหา ให้คำแนะนำในการจัดการแข่งขันกีฬา ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้เหมาะสมกับสถานที่ อุปกรณ์ และเวลาที่อำนวย ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมันทนาการ ดำเนินการวิเคราะห์พัฒนาหลักสูตร จัดกิจกรรมสำหรับเด็กปกติ เป็นที่ปรึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ อบรมครูพลศึกษา แนะนำชุมชนให้ใช้สถานที่ในโรงเรียนหรือจัดกิจกรรมกีฬามันทนาการ ฝึกอบรมเยาวชน และทำหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน"

ชุม (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กิจกรรมการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัด โดยส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 482 คน ผลการวิจัยพบว่า "ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัด ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณของหน่วยศึกษานิเทศก์ และของโรงเรียนเป็นปัญหามาก"

ประดับ (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดและบริหารผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเขตการศึกษา 12 พบว่า "หัวหน้าหมวดพลานามัยต้องการให้ศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือเกี่ยวกับเอกสาร คู่มือ และจัดอบรม สัมมนาครูผลศึกษา"

พัชร (2524) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการทางด้านการนิเทศของครูผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าหมวดพลานามัย และครูผลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา 284 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมา 203 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71 ผลการวิจัยพบว่า ครูผลศึกษามีความต้องการทางด้านการนิเทศในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ ได้แก่ ต้องการให้ผลศึกษานิเทศก์มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกันเอง เข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความศรัทธาในอาชีพของตน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเป็นผู้นำ และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

2) ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ต้องการให้ผลศึกษานิเทศก์จัดให้มีการอบรมแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น ตลอดจนเทคนิควิธีการสอนผลศึกษา ระหว่างครูผลศึกษาในเขตการศึกษาเดียวกัน

3) ด้านอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ ได้แก่ ต้องการให้ผลศึกษานิเทศก์ช่วยจัดหาอุปกรณ์กีฬาที่โรงเรียนขาดแคลน จัดหาวัสดุทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนร่วมมือกับทางโรงเรียนในการหารายได้พิเศษ เพื่อซื้ออุปกรณ์ประกอบการสอน และช่วยแนะนำในการผลิตอุปกรณ์ทางผลศึกษาขึ้นใช้เอง

4) ด้านการประเมินผล ได้แก่ ต้องการให้ผลศึกษานิเทศก์ จัดประชุมสัมมนา เพื่อเผยแพร่ความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลผลศึกษาภายในเขตการศึกษาเดียวกัน ช่วยวิเคราะห์ปัญหาหลักสูตรและการเรียนการสอนผลศึกษา และช่วยสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อวัดผลวิชาผลศึกษา

5) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ต้องการให้ผลศึกษานิเทศก์ช่วยสนับสนุน ส่งเสริม ยกย่องมาตรฐานทางกีฬาของโรงเรียนและส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในและภายนอกโรงเรียน ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

6) ด้านอื่น ๆ ชนิดของการนิเทศที่ครูพลศึกษาต้องการ ได้แก่ การนิเทศแบบเชื่อมโยง (โดยพลศึกษานิเทศก์มาเอง) แบบสาธิตและแบบประชุมใหญ่

ศุภลักษณ์ (2524) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 9 โดยส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 9 จำนวน 24 คน ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการของโรงเรียน จำนวน 112 คน และครูผู้สอน จำนวน 432 คน ผลการวิจัยพบว่า "ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ ระยะเวลาที่ศึกษานิเทศก์พบกับครู เพื่อให้การนิเทศน้อยเกินไป จำนวนศึกษานิเทศก์ต่อครูและโรงเรียนไม่ได้สัดส่วนกัน เอกสารหลักสูตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการนิเทศมีไม่เพียงพอ ครูผู้สอนไม่ได้ศึกษาเอกสารที่ศึกษานิเทศก์ผลิตขึ้น ขาดแคลนงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ขาดการวางแผนงานนิเทศการศึกษาร่วมกัน ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา"

กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา (2525) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลในโรงเรียนในโครงการสุขศึกษา สายการศึกษาพบว่า "โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษานิเทศก์ไม่มีการนิเทศงานด้านสุขศึกษา ส่วนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ทางโรงเรียนได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ด้านสุขศึกษาเป็นอย่างดี"

กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ผลทางพลศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนในเขตการศึกษาทุกเขตที่สุ่มตัวอย่าง เขตละ 20 % ของโรงเรียนมัธยมศึกษา การศึกษาค้นคว้าพบว่า ปัจจัยที่พบซึ่งทำให้การพลศึกษาไม่เจริญก้าวหน้าขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังนี้

- 1) อุปกรณ์ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการเรียนการสอน
- 2) ความเข้าใจเรื่องการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังไม่เพียงพอ

3) การนิเทศการศึกษาด้านพลศึกษายังไม่เพียงพอ

4) จำนวนครู ซึ่งมีวุฒิทางพลศึกษาที่ทำการสอนในโรงเรียนยังไม่เพียงพอ

ทรงเดช (2528) ได้ดำเนินการศึกษาเรื่อง ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า "ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนมีปัญหา มากที่สุดในเรื่องครูต้องการศึกษาต่อ หรือเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ ปัญหาที่น้อยที่สุด คือสุขภาพของครูผู้สอน และขาดครูที่มีวุฒิทางพลศึกษา ปัญหาการสอน คือ ขาดการแนะนำจากพลศึกษานิเทศก์ ไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมเทคนิคและแนว การสอนใหม่ ๆ"

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมพลศึกษา (2528) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานบุคคลของหน่วยงานในสังกัดกรมพลศึกษา พบว่า "ผู้บริหาร ของหน่วยงานไม่มีหลักการที่แน่นอนในการวางแผนบุคคล ผู้บริหารยังให้ความสนใจ ต่อการมีแผนอัตรากำลังระดับน้อย"

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำเขตการศึกษา 2 (2528) ได้ศึกษาวิจัยในเรื่อง สภาพการดำเนินงานของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำ จังหวัด ในเขตการศึกษา 2 พบว่า "สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ ควรจะเน้น เช่น การผลิตคู่มือ เอกสารการศึกษา การประเมินติดตามผลการเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนยังทำอยู่ในระดับน้อย เมื่อเทียบกับความต้องการ การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปี ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้เนื่องจากการ ทำงานไม่มีระบบที่ชัดเจน ประกอบกับขาดเจ้าหน้าที่ธุรการ จึงทำให้ศึกษานิเทศก์ ต้องทำงานเองทุกเรื่อง จนทำงานตามแผนไม่ทันตามกำหนด"

อัจฉราลักษณ์ (2528) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการการนิเทศ ของครูสุขศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 2 โดยส่งแบบสอบถามไปถึงครูสุขศึกษา จำนวน 96 คน ผลการวิจัยพบว่า "ครูสุขศึกษา มีความต้องการการนิเทศทางสุขศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านดังนี้ ด้านการเรียน การสอนสุขศึกษา ครูสุขศึกษาต้องการให้มีการนิเทศมากในเรื่องการใช้หลักสูตรและ เนื้อหาวิชาสุขศึกษา โดยต้องการการนิเทศเกี่ยวกับการใช้คู่มือตรงตามวัตถุประสงค์

การเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน การนำหลักสูตรและเนื้อหา มาประยุกต์ใช้ให้นักเรียนเกิดความสนใจเรียน เรื่องการสอนครูผู้สอนต้องการการการนิเทศ เกี่ยวกับวิธีสอนให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการปฏิบัติทัศนคติ เทคนิคต่างๆ ในการสอนสุขศึกษา การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและการเตรียมการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนและประสบการณ์เดิมของนักเรียน การผลิต และวิธีให้มีการนิเทศมากเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพ และวิธีสร้างข้อสอบ วัดพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ ทัศนคติและความรู้ การวิเคราะห์ข้อสอบและปรับปรุง ข้อสอบ รวมทั้งการกำลังข้อสอบวิชาสุขศึกษาด้วย"

ฉวีวรรณ (2529) ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาการนิเทศวิชาสุขศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์กรม ศึกษานิเทศก์เขต ศึกษานิเทศก์จังหวัด สังกัดกรมพลศึกษา และกรมสามัญศึกษา ที่มีหน้าที่นิเทศวิชา สุขศึกษา จำนวน 159 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 155 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า "ปัญหาที่ศึกษานิเทศก์พบมาก ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการนิเทศวิชาสุขศึกษา เนื่องจากปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมาก หน้าที่ที่ศึกษานิเทศก์กำหนดไว้กว้างเกินไป ยากในการปฏิบัติได้ครบถ้วน ระยะเวลาในการออกเยี่ยมโรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณในด้านต่าง ๆ และโรงเรียนที่ออกเยี่ยมอยู่ห่างไกลและกระจัดกระจาย ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์การสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการออกเยี่ยมโรงเรียน"

กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา (2530) ได้ศึกษาวิจัย ในเรื่องการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า "สิ่งที่โรงเรียนต้องการ คือปรับปรุงวิธีสอนและการแนะนำแหล่งวิชาการ สำหรับกิจกรรม โรงเรียนส่วนมากจัดการแข่งขันภายในปีละครั้ง ส่งแข่งขันระหว่างโรงเรียนเป็น บางเทอม มีการนิเทศการสอนปีละครั้ง"

ปราณี (2530) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการการนิเทศของ ครูสุขศึกษาโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยส่งแบบ

สอบถามไปถึงครูสุขศึกษา จำนวน 287 คน จากผลการวิจัย พบว่า "ครูสุขศึกษา มีความต้องการการนิเทศมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสุขศึกษา ความต้องการทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครู และด้านกิจกรรมการนิเทศชนิดต่าง ๆ ครูสุขศึกษา มีความต้องการกิจกรรมแบบปรึกษาเป็นรายบุคคล เมื่อเปรียบเทียบกับตามวุฒิการศึกษาแล้ว ปรากฏว่า ครูสุขศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศด้านต่าง ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของครูที่มีประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ความต้องการทางวิชาการด้านหลักสูตร ครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูสุขศึกษาได้ให้ข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดว่า อยากให้มีการนิเทศบ่อย ๆ เพื่อจะได้ทราบปัญหาการสอนสุขศึกษา และครูสุขศึกษามีปัญหามากที่สุดในเรื่องไม่เคยมีศึกษานิเทศก์มานิเทศวิชาสุขศึกษา"

ลิขิต (2530) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูพลศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกชน พบว่า "ผู้บริหารและครูพลศึกษาต้องการนิเทศโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก คือ คุณสมบัติของพลศึกษานิเทศก์ ต้องให้มีความรับผิดชอบหน้าที่ ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ ยุติธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเข้าใจนักเรียน ด้านการเรียนการสอน ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำ ครูพลศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ได้ให้เหมาะสมและช่วยกระตุ้น ในการปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร ให้ช่วยแนะนำตัดแปลงอุปกรณ์การสอน ที่ไม่ใช่แล้วให้มีประโยชน์ได้อีก และต้องการให้แนะนำวิธีผลิตอุปกรณ์พลศึกษาใช้เอง สนับสนุนให้ใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ แนะนำและชี้แจงด้านการวัดและประเมินผลด้านเอกสาร ตำรา คู่มือและระเบียบกฎกติกาทางพลศึกษาที่ทันสมัย ต้องการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา"

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมพลศึกษา (2530) ได้ทำการประเมินผล แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 5 (2524-2529) ในส่วนที่ เกี่ยวกับงานส่งเสริมและสนับสนุนของกรมพลศึกษาพบว่า ปัญหามีอยู่ 2 ประการ คือ

1) เกี่ยวกับระบบบริหารงานคือ หน่วยงานบางแห่งจัดตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นในกรมพลศึกษานั้น ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน ปัญหางบประมาณ และการทำงานซ้ำซ้อน

2) ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร สามารถพิจารณาได้ 2 ระดับ คือ ระดับผู้บริหาร ซึ่งสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานน้อยเกินไป ส่วนในด้านบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานนั้นจะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพบุคลากรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

หน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา (2530) ได้รายงานการนิเทศ และ ติดตามผลวิชาสุขศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำปี 2530 ได้พบ ปัญหาต่าง ๆ นอสรุปได้ดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับครู

1) ในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่สอนตามแบบเรียน ยึดแบบเรียนเกินไป ทำให้สอนไม่ทันและไม่ครบตามหลักสูตร

2) ครูมุ่งสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงทฤษฎี แต่ขาดการเน้นใน ด้านปฏิบัติ นักเรียนเรียนแล้วจึงไม่ค่อยเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ควรจะเป็น

3) ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางสุขศึกษา ฉะนั้นการสอนของครูจึงสอน ตามหน้าที่ไม่ค่อยมองเห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษา และความจำเป็นที่จะนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน

ปัญหาเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์

1) ศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบอัตราส่วนกับโรงเรียน และครูใน สังกัดต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ทำให้นิเทศได้ไม่ทั่วถึง ซึ่งนิเทศเฉลี่ยได้ปีละ 60 โรงเรียนเท่านั้น

2) การติดต่อประสานงานกับต้นสังกัดของโรงเรียนที่จะออกนิเทศบางครั้ง ล่าช้า เนื่องจากกรมพลศึกษาไม่มีโรงเรียนในสังกัด

กองลูกเสือ กรมพลศึกษา (2531) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากับการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่วราชมหาจักร พบว่า "ด้านการนิเทศหลักสูตร มีปัญหาในเรื่อง ครูไม่ได้รับการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ และแหล่งวิทยาการเกี่ยวกับลูกเสือ"

วราภรณ์ (2531) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการในการนิเทศสุขศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า "ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย มีความต้องการในการนิเทศสุขศึกษาในโรงเรียนอยู่ในระดับมากในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา ด้านการบริหารงานสุขศึกษาในโรงเรียน ด้านเทคนิคการนิเทศการสอนสุขศึกษา ด้านคุณสมบัติของผู้ให้การนิเทศสุขศึกษา ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครูสุขศึกษาในโรงเรียน และการบริหารโรงเรียน งานหลักของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา ได้แก่ การปรับปรุงการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาสุขศึกษา และการช่วยเหลือครู การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ยังน้อย และไม่ตรงกับความต้องการของครู ขอบเขตงานของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษากว้างขวางมาก เพราะต้องทำหน้าที่อย่างอื่นอีกหลายอย่าง ทำให้มีเวลาทางด้านวิชาการน้อย ได้ทำงานเกี่ยวกับการประชุมสัมมนา อบรม มากกว่าการสังเกตการสอน การปรึกษาเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม และปัญหาขาดงบประมาณ ขาดการประสานงานและความร่วมมือ"

จุไรรัตน์ (2532) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาการสอนสุขศึกษาและความต้องการนิเทศของครูสุขศึกษาโรงเรียนเอกชน ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า "ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการนิเทศ และต้องการให้มีการนิเทศมากเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสุขศึกษา และต้องการรับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์มากที่สุด ต่อจากนี้ยังพบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ด้านคุณสมบัติผู้ให้การนิเทศ และด้านการจัดการนิเทศ"

เพ็ญจันทร์ (2533) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา ผลการวิจัย พบว่า "ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา ศึกษานิเทศก์มีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับน้อยในเรื่องการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการนิเทศ ส่วนด้านคุณลักษณะและเจตคติศึกษานิเทศก์มีสมรรถภาพอยู่ในระดับมาก"

Taylor และ Walter (1964) ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการสอนผลศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูผลศึกษาและครูใหญ่โรงเรียนที่อยู่ในเมืองและนอกเมือง 30 โรงเรียน พบว่า "ร้อยละ 79 ใช้ครูประจำชั้นสอนผลศึกษา ร้อยละ 2 ไม่มีการสอนผลศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีการวางแผนการสอน จำนวนครูผลศึกษามีไม่เพียงพอ ศึกษานิเทศก์ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ"

Neville (1969) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศึกษานิเทศก์ที่ครูต้องการ (The supervisors we need) ผลการศึกษา พบว่า "ครูต้องการศึกษานิเทศก์ที่ช่วยเหลือในการปรับปรุงโปรแกรมการเรียนการสอน และสิ่งแรกที่ศึกษานิเทศก์ควรกระทำคือ งานปรับปรุงการสอน โดยมีการวิเคราะห์การสอนและให้แนวทางแก่ครูให้สามารถเข้าใจพฤติกรรมการเรียนการสอนได้"

Burke (1970) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสังเกตการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความเป็นจริงและความคาดหวังของโรงเรียนในบอสตัน (Perception of Existing and Recommended Practices of the High School General Supervisor in the Boston Public Schools) โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังครูระดับมัธยมศึกษา และศึกษานิเทศก์รวม 313 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ พอสรุปได้ว่า "ศึกษานิเทศก์และครูผู้รับการนิเทศมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของการนิเทศว่า ศึกษานิเทศก์ที่จะไปนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรปฏิบัติดังนี้คือ เป็นผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย เห็นความสำคัญของการเลือกครูให้ตรงตามความชำนาญ และตรงตามความสามารถของบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดริเริ่ม แนะนำการจัดประชุมครู เสนอแนะการสอนแบบหน่วย ช่วยเหลือครูในการสอนประจำวันด้านการแก้ไขปัญหาและกระตุ้น

ให้ครูได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา จัดประชุมครูเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอน แนะนำการเตรียมประสบการณ์ และแผนงานเพื่อนักเรียน ตลอดจนการประเมินผลในชั้นเรียน"

Carman (1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทและความรับผิดชอบในการนิเทศด้านการสอน จากผลการวิจัยระหว่าง ค.ศ. 1955-1969 (Roles and Responsibilities in General Supervision of Instruction : A Synthesis of Research Findings, 1955-1969) โดยคัดเลือกงานวิจัยจำนวน 99 ฉบับ จากรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 135 ฉบับ ระหว่างปี ค.ศ. 1955-1969 แบ่งรายงานการวิจัยออกเป็น 5 ประเภทคือ สัมพันธภาพในการนิเทศการศึกษา กิจกรรมและความรับผิดชอบ พฤติกรรมการนิเทศ ทักษะการนิเทศ การศึกษา และโครงสร้างในการจัดการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า "บุคลากรในโรงเรียนมีความเห็นว่า การนิเทศควรเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหลักสูตร การจัดเตรียมอุปกรณ์ และแหล่งความรู้รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหที่สำคัญ ๆ ในการเรียนการสอน เกี่ยวกับพฤติกรรมการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรในโรงเรียนเห็นว่าศึกษานิเทศก์ควรพิจารณาปัญหาของครูอย่างแท้จริง ช่วยเหลือครู กระตุ้นให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูตัดสินใจด้วยตนเองได้"

Foster (1971) แห่งมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ได้ทำการวิจัยเรื่อง ฐานะและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไปในรัฐเพนซิลวาเนีย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ มัธยมศึกษา และอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน 63 โรงเรียน ในรัฐเพนซิลวาเนีย ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 66.7% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ผลของการวิจัยกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้คือ

- 1) ตำแหน่งของศึกษานิเทศก์โดยทั่วไป ของรัฐเพนซิลวาเนีย กำหนดไว้ในขณะผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในสายงานเหนืออาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2) ตำแหน่งนี้มีชื่อว่า "ผู้อำนวยการของการศึกษามัธยมศึกษา"
- 3) ระดับความรู้สามัญในด้านวิชาการของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งนี้ ไม่ได้กำหนดมาตรฐานไว้นั่นเอง

4) ศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาส่วนใหญ่ ได้รับการรับรองจากอาจารย์ใหญ่ และได้รับการบริการด้านการแนะแนวก่อนเช่นเดียวกับอาจารย์ใหญ่มัธยมศึกษา

5) ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษา และอาจารย์ใหญ่มัธยมศึกษา มีความเห็นตรงกันในเรื่องการกำหนดงานในตำแหน่งนี้

6) เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามได้มีความเห็นชอบในบทบาทและหน้าที่ของ ตำแหน่งนี้ ทำให้ความสนใจในเรื่องความไม่ตกลงเกี่ยวกับชื่อของตำแหน่งลดลงไป แต่อย่างไรก็ดีหลังจากที่ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับตำแหน่งนี้แล้ว ชื่อของตำแหน่งนี้ คือ "ผู้อำนวยการของการศึกษามัธยมศึกษา" รู้สึกว่าเหมาะสม

7) ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่า ความรับผิดชอบสำหรับ ตำแหน่งนี้ ควรมิงงานด้านบริหาร และการนิเทศการศึกษาร่วมกัน แต่อย่างไรก็ดี ความสำคัญของลักษณะงานด้านการบริหาร มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าลักษณะงานด้านนิเทศ การศึกษาอย่างมาก

Gwynn (1974) ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูในการ ปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ (Teacher's Opinions of the Tasks of the Supervisor) จากรัฐนิวอิงแลนด์ นอร์ทเซินทรัล และเซาท์แอตแลนติก โดย กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครู จำนวน 521 คน บอกวิธีการที่ศึกษานิเทศก์ ควรจะให้ความช่วยเหลือแก่ครูมา 5 อย่าง ผลปรากฏว่า "ครูส่วนใหญ่มีความ คิดเห็นว่า หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ อันดับแรก คือ การอุทิศตนเพื่อให้ความช่วยเหลือ แก่ครูในการวางโครงการสอน และครูสามารถนำโครงการสอนไปใช้อย่างได้ผลดี หน้าที่ประการที่สอง คือ ศึกษานิเทศก์ต้องให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาส่วนตัว ของครู นอกจากนั้นการปรับปรุงหลักสูตร การสร้างหน่วยการสอนและการจัดหา อุปกรณ์การสอนก็เป็นความต้องการที่อยู่ในระดับสูงเช่นกัน ความต้องการอันดับสุดท้าย ที่มิผู้เห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดอบรมครูประจำการและการสอนแทนครู

Carlton (1975) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ที่เป็นจริงตามทัศนะของครูประถมศึกษาในฟลอริดา (Role of Instructional Supervision by Teachers and Principals in Selected Florida

Elementary School) โดยส่งแบบสอบถามถึงครูประถมศึกษา จำนวน 1,044 คน และครูใหญ่ จำนวน 52 คน ผลปรากฏว่า "ครูประถมศึกษาและครูใหญ่มีความคิดเห็นว่า บทบาทของศึกษานิเทศก์ที่เป็นจริงนั้น ได้แก่ การพัฒนาโครงการสอน ช่วยงานประจำการเกี่ยวกับการบริหาร กำหนดนโยบายของโรงเรียน ร่วมมือในการประชุมครู ช่วยเหลือครูในการคัดเลือกแบบเรียน จัดหาเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การสอน และทำโครงการสอน ตรวจเยี่ยมโรงเรียน"

Adwani (1982) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์ตามการรับรู้ของครู ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในซาอุดีอาระเบีย (The Relationship between Teacher and Supervisor as Perceived by Teachers, Supervisors, and Principals in Secondary Schools in Saudi Arabia) โดยส่งแบบสอบถามไปให้ครู ศึกษานิเทศก์และอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า "ควรปรับปรุงการศึกษาและการนิเทศให้เปลี่ยนการนิเทศโดยให้ครูกับศึกษานิเทศก์ทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะให้ศึกษานิเทศก์เป็นใหญ่ การให้ความร่วมมือมากกว่าการลงโทษ และการนิเทศควรเป็นแบบประชาธิปไตย"

จากการที่ได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ศึกษานิเทศก์และบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ จะเห็นว่าการดำเนินงานของศึกษานิเทศก์ประสบอุปสรรคปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ไม่มีเวลาในการนิเทศ อัตรากำลังมีน้อยไม่สอดคล้องกับจำนวนโรงเรียน บทบาทหน้าที่ไม่ชัดเจน งบประมาณและเครื่องอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการดำเนินงานศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำจังหวัด อุปสรรคปัญหาดังกล่าวข้างต้นนับว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องรีบดำเนินการวางแผนในการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้งานของศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา ประจำจังหวัด ได้มีการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป